

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενου Ερευνητικού Έργου
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την
ενίσχυση των Μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την
προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας

Τίτλος Ερευνητικού Έργου:
ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΟΥ – Check4Facts

Επιστημονικός Υπεύθυνος:
Νίκος Δεμερτζής, Καθ. ΕΚΠΑ, Πρόεδρος ΕΚΚΕ

Φιλικός προς τον αναγνώστη τίτλος:
Check4Facts

Επιστημονική Περιοχή:
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Φορέας Προέλευσης και Χώρα:
ΕΚΚΕ, Ελλάδα

Φορέας Υποδοχής:
ΕΛΙΔΕΚ

Συνεργαζόμενος Φορέας:
ΕΚΠΑ & ΕΚ ΑΘΗΝΑ

Ιστοσελίδα προβολής του Έργου
(αν υφίσταται):

<http://check4facts.imsi.athenarc.gr>

Ποσό Χρηματοδότησης: €165.000

Διάρκεια Χρηματοδότησης:
15/01/2020- 15/01/2022

Σύνοψη Ερευνητικού Έργου

Το έργο εξετάζει δύο ιδιαίτερα σημαντικές θεματικές ενότητες του πολιτικού λόγου: (α) αυτή του μεταναστευτικού/προσφυγικού ζητήματος, και (β) αυτή περί εγκληματικότητας, θεματικές που συνδέονται συχνά και χαρακτηρίζονται από αξιοσημείωτη διάρκεια και παρουσία στη δημόσια σφαίρα. Η αποξένωση των πολιτών από το πολιτικό σύστημα, η δυσπιστία απέναντι στους ειδικούς και η θεώρηση της πολιτικής ως παιχνίδι εξουσίας/στρατηγικής τρέφουν αυτό που ονομάζεται «οικονομία της προσοχής» και κάνουν να διεκδικούν την προσοχή μας, μέσω neuromarketing, προπαγανδιστικές πρακτικές που επηρεάζουν τα συναισθήματα και τις συμπεριφορές μας. Το έργο αντιτίθεται σε αυτό που ονομάζεται στη διεθνή βιβλιογραφία «technological solutionism», την ιδέα δηλαδή ότι η τεχνολογία είναι πανάκεια για την αντιμετώπιση των ψευδών ειδήσεων (fake news), υιοθετώντας μια πολύπλευρη αντιμετώπιση του ζητήματος της μετα-αλήθειας.

Πρωτοτυπία του Ερευνητικού Έργου

Το fact-checking αποτελεί μια εξαιρετικά πρόσφατη ανάγκη στη δημόσια σφαίρα και κυρίως στην επιστημονική έρευνα. Η σχετική επιστημονική βιβλιογραφία είναι στα πρώτα της στάδια στο εξωτερικό, ενώ στην Ελλάδα ουσιαστικά ανύπαρκτη. Το έργο ανταποκρίνεται στο αίτημα να υπάρξει, για πρώτη φορά, ουσιαστική και πρωτότυπη επιστημονική γνώση και διάλογος για τον έλεγχο της αξιοπιστίας του δημόσιου λόγου στην Ελλάδα. Επίσης, η πρωτοτυπία του έργου συνίσταται στον συνδυασμό επιστημονικής έρευνας, τεχνολογικής καινοτομίας, ακαδημαϊκής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και ελέγχου αξιοπιστίας των γεγονότων (ή επαλήθευσης πολιτικών δηλώσεων).

Αναμενόμενα αποτελέσματα & Αντίκτυπος του Ερευνητικού Έργου

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου, το οποίο εξετάζει τον δημόσιο λόγο βουλευτών και κομμάτων, αναφέρονται σε τρεις κατευθύνσεις: I. Την ανάπτυξη μίας ψηφιακής πλατφόρμας, για να φιλοξενήσει και να υποστηρίξει τις δράσεις του. II. Την έρευνα του δημόσιου λόγου, όπως καταγράφεται στα ΜΜΕ και σε άλλες πηγές, με διαφορετικούς βαθμούς αξιοπιστίας. III. Την εκπαίδευση του κοινού/πολιτών, ώστε να μπορούν να αναγνωρίζουν, να ελέγχουν και να επαληθεύουν ή να απορρίπτουν πολιτικές πληροφορίες καλλιεργώντας ψηφιακές δεξιότητες και «πολιτική νοημοσύνη». Ο κοινωνικός αντίκτυπος συνίσταται στη δημιουργία ενός ανοιχτού και προσβάσιμου πεδίου επαλήθευσης πολιτικών δηλώσεων, ενώ ο ακαδημαϊκός αντίκτυπος στον συνδυασμό νέας επιστημονικής γνώσης, τεχνολογικής καινοτομίας και πρωτότυπης συμβολής στη σχετική βιβλιογραφία, με ακαδημαϊκή και επαγγελματική εκπαίδευση στον έλεγχο αξιοπιστίας των γεγονότων (ή επαλήθευσης πολιτικών δηλώσεων).

Η σημασία της χρηματοδότησης

Ενίσχυση της τεχνογνωσίας, της καινοτομίας και της επιστημονικής έρευνας στον αναδυόμενο κλάδο του factchecking, ευκαιρίες για νέους ερευνητές, δυνατότητες για γόνιμες συνεργασίες, και διάνοιξη ενός νέου ακαδημαϊκού και επαγγελματικού πεδίου.

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Λ. Συγγρού 185 & Σάρδεων 2
ΤΚ. 17121, Νέα Σμύρνη, Ελλάδα
210 64 12 410, 420
communication@elidek.gr
www.elidek.gr